

2 Rotavská sídliště / Rothauer Siedlungen

Trasa naučné stezky nás vede z panelového Sídliště, postaveného 1961 – 1967 a 1989. Sestoupili jsme ulicí Kpt. Jaroše, protínající sedm řad rodinných domů v ulicích ČSA, Žižkova, Jiráskova, Zahradní a U Kina. Tyto řady domů dohromady skládají sídliště Haar, což znamená Vřesoviště. Jméno zdědilo po panském lese, přenechaného hrabětem Nosticem na zámku Jindřichovice. Sídliště Haar si postavili zaměstnanci rotavských železáren mezi lety 1924 a 1931. Aby se měli kde scházet, postavili si brigádnicky kolem 1930 hospodu a sál „Lojzinka“ (Luise), nyní Slovánský dům. Ke stavbě domů použili cihly vyrobené v obecní cihelně, která stála v místě přezdívaném Kačák nebo Areál zdraví. Asi nepřekvapí, že i ulice, po které jsme přišli, se dříve jmenovala Haarstraße (rotavským nářečím Haarstrouß). Ale ještě dávno předtím, když se harský les blížil k našemu stanovišti, tudy vedla Hahnlova cesta (Hahnweg). To byla důležitá „železná cesta“, po níž povozy táhly rezavý železitý písek z pískovny Har (její rekultivaci vzniklo fotbalové hřiště a tenisové kurty) do železné hutě v údolí Bystřiny.

Zahrádkářské kolonie kolem nás jsou v péči lidí, kteří se většinou sdružují v Českém zahrádkářském svazu, ZO Rotava, pořádají výstavy a dálkové pochody. Zahrádky vyplňují úžlabí potůčku Fuhrbach. Údolí původně zakrýval močál, nazývaný Medvědí (Bäregesümpfe, nářečím Bärngsäia) nebo Peintský (nářečím Peint-Gesäia). Podle legendy se v močálu u dolního konce dnešních zahrad za třicetileté války 1631 utopil švédský jezdec s koněm.

Východně od zahrádek přejdeme liniovou zástavbu rodinných domů v Příbramské ulici. Předpokládá se, že touto čtvrtí procházela starobylá obchodní stezka z Prahy do durynského Erfurtu. Podél cesty vznikla sídelní poloha Peint (nářečím af da Peint), což znamená Lučiny. Čtvrť vznikla rozparcelováním a propachtováním panského dvorce mezi poddané v roce 1696. Přirozeným středem bylo náměstíčko a shromaždiště Peintplatz před nyní hasičskou zbrojnicí, kde byl dříve hostinec a sál „U Schreyera“. Nyní tomuto červenému domu vládne jednotka požární ochrany II. stupně, kterou podporuje Sbor dobrovolných hasičů. Zásahoví hasiči i všichni muži, ženy a děti ve sboru obětavě pracují pro město.

Peint se dělila na Dolní (Untere Peint, dnes Příbramská ulice pod hasičskou zbrojnicí), Střední (Mittlere Peint, Příbramská ulice po odbočce na Sklenský vrch) a Horní (Obere Peint, ulice Sklenský Vrch až k bývalé obecní škole, nyní provozovně Převozník-Šití). Dolní část zástavby, směrem ke kinu a kostelu obklopoval převážně borový les Kienwald. Vedle autobusové zastávky pod hasičskou zbrojnicí stojí navzdory zásahu kulovým bleskem poslední zdravá borovice. Východně od upravených domů Příbramské ulice se táhne pláň s loukami a pastvinami, zvaná Lučiny (Peintwiesen), Mýtina (Holzrode), Spinnlerovo pole (Spinnlerfeld) či Spinnlerova louka (Spinnlerwiese). Na ní byla 1928 nalezena wolframová ruda, která v letech 1939 – 1950 sehrála v Rotavě důležitou roli.

Zdroje: Bartl 1961, 1963, 1964, Frieser-Archiv, Giebl b.d., Lederer b.d., 1969, 1991, 1992, P. Holec, K. Nausch, P. Rojík, K. Vrba

Unser Lehrpfad beginnt in der Plattenbau-Siedlung „Sídliště“, die 1961 – 1967 und 1989 für die Mitarbeiter der Škoda Werke in Rotava gebaut wurde. Dann gingen wir durch sieben Reihen von Einfamilienhäusern, die zusammen die Siedlung Haar bilden. Ihr Name stammt vom Har-Wald, den Graf Nostitz der Rothauer Gemeinde abgetreten hat. Haar wurde von den Arbeitern der Rothauer Eisenwerke 1924 – 1931 gebaut. Als Treffpunkt haben sich die Bürger um 1930 ihr Wirtshaus mit Saal „Luise“, heute „Slovánský dům“, gebaut. Zum Bau der Häuser wurden Ziegel aus der dazu errichteten Gemeindeziegelhütte verwendet.

Die Straße, die uns zum hiesigen Standort im Tal führte, wurde nach dem Kriegsheld Kapitän Jaroš benannt. Früher war es die Haarstraße (in Rothauer Mundart „Haarstrouß“) und noch früher, als sich hier noch der Har-Wald erstreckte, gab es hier den Hahnweg. Das war eine wichtige „Eisenstraße“, wo Fuhrwerke mit eisenhaltigem Sand und Kies aus der Har-Sandgrube zur Eisenhütte rollten. Die Grube befand sich hinter unserem Ausgangs- und Zielpunkt. Durch ihre Rekultivierung er Grube konnte der Fußball- und Tennisplatz entstehen.

Die Gartenkolonien rund um unseren Standpunkt gehören den Familien aus den Plattenbauwohnungen. Größtenteils sind die Gärtner im Tschechischen Gartenverein, Ortsgruppe Rotava, organisiert. Neben der Pflege ihres Stückes Natur veranstalten sie Gartenausstellungen und traditionelle Wanderungen. Die Gartenkolonien füllen den seichten Taleinschnitt des Fuhrbaches. Die muldenförmige Senke wurde einst vom sog. Bäregesümpfe (in Mundart „Bärngsäia“ oder „Peint-Gesäia“) bedeckt. Nach einer Legende ist in diesem Sumpf im Dreißigjährigen Krieg 1631 ein schwedischer Reiter samt Pferd versunken.

Der Sumpf ging östlich in die Peintwiesen über. Heute ist der Ortsteil Peint (in Mundart „af da Peint“) vor unserem Standort durch eine lange Reihe von Wohnhäusern bebaut. Durch sie führt die Příbramská Straße. Sie war früher ein Teil des alten Handelsweges von Erfurt nach Prag. Die Peint gehört zum historischen Kern von Ober-Rothau. Sie entstand an der Stelle des im Jahr 1696 verpachteten herrschaftlichen Maierhofes. Als Treffpunkt gilt der sog. Peintplatz vor dem heutigen Feuerwehrhaus, das früher das Gasthaus mit Tanzsaal „Beim Schreyer“ war. Heute ist in diesem roten Haus die Feuerwehr-Einsatzgruppe sowie der freiwillige Feuerwehrverein untergebracht. Die Einsatz Einheit und die Männer, Frauen und Kinder des Vereins arbeiten treu für die Gemeinde.

Der Ortsteil Peint teilt sich in die Untere Peint (heute Příbramská Straße unterhalb des Feuerwehrhauses), die Mittlere Peint (Příbramská Straße) und die Obere Peint (Straße Sklenský Vrch entlang des alten Handelswegs in Richtung Glasberg und Graslitz/Kraslice). Die Untere Peint wurde vom Kienwald umringt. Östlich der Peint zieht sich eine Ebene hin, die Holzrode, Spinnlerfeld oder Spinnlerwiese genannt wurde. Dort wurde 1928 Wolframerz gefunden, welches für die Gemeinde 1939 – 1950 eine wichtige Rolle gespielt hat.

Výstava zahrádkářů, Rotava 2012 / Gartenausstellung, Rotava 2012

Zásah rotavských hasičů / Einsatz der Feuerwehr in Rotava

Rodný dům básničky Zity Ladwig, Příbramská ul. 374 / Geburtshaus der Dichterin Zita Ladwig, Příbramská Str. 374

Restaurace a sál Slovánský dům, ul. ČSA 392 / Gaststätte und Saal „Slovánský dům“, ČSA Str. 392

